

Streszczenie rozprawy doktorskiej

Słowa kluczowe: edukacja demokratyczna, szkoła demokratyczna, edukacja alternatywna, edukacja wolnościowa, demokracja

Dysertacja doktorska pod tytułem *Realizacja założeń demokratycznych w polskiej szkole autorskiej (na przykładzie szkół podstawowych demokratycznych)* stanowi próbę analizy i opisu nowatorskich, demokratycznych rozwiązań w szkolnictwie. Obecne mankamenty systemu edukacyjnego prowadzą do powstawania oddolnych inicjatyw w środowiskach, które poszukują niekonwencjonalnych sposobów kształcenia. Niezbędna staje się kontestacja, radykalny zwrot w myśleniu i praktyce szkolnej. Jedną z propozycji są szkoły demokratyczne oferujące edukację bez przymusu, ocen i standardowych lekcji, w zamian zapewniając towarzyszenie dziecku w jego indywidualnym rozwoju. Kwerenda literatury na temat edukacji demokratycznej ukazuje, że jest to obszar niezbadany. Niewiele jest prac poświęconych funkcjonowaniu szkół wolnościowych w Polsce, co zmotywowało mnie do podjęcia niniejszej problematyki. Praca doktorska porusza zagadnienia zarówno kształcenia, jak i wychowania w duchu zasad demokratycznych. W prezentowanej rozprawie przedmiotem badań uczyniłam realizację założeń demokratycznych w polskiej szkole autorskiej na przykładzie czterech szkół podstawowych demokratycznych. Dzięki zastosowanym metodom, technikom i narzędziom badawczym dokonałam dogłębnej analizy podstawowych cech szkół demokratycznych, atmosfery panującej w szkołach, relacji między podmiotami uczącymi się i nauczającymi. Na podstawie zebranych danych empirycznych zrealizowałam założone cele badań: pozyskałam wiedzę na temat realizacji założeń demokratycznych w polskich szkołach demokratycznych oraz opracowałam wnioski służące zastosowaniu ich w realiach szkoły podstawowej (nie tylko demokratycznej czy innej szkole autorskiej, ale również ogólnodostępnej). Rezultaty podjętych badań ukazują nowe możliwości wspierania rozwoju młodego człowieka dzięki określonym wartościom demokratycznym.